

Úvodník

Vaněk D.

Katedra chovu skotu a mlékařství, AF ČZU Praha

Chov hospodářských zvířat patří historicky k nejstarším kvalifikovaným činnostem a domestikační proces se právem řadí k nejvýznamnějším vítězstvím lidského ducha a vůle.

Jak se chová moderní a snad vyspělá společnost k tomuto dědictví nevyčísitelné hodnoty? V posledních letech a měsících jsme účastni podivného divadla, na emoce působících scén pálení tisíců kusů skotu, neméně drastických akcí, kde se desítky zvířat likvidují pomocí vojenské techniky „zahrabáním“. Jsme mediálně masírováni tlakem (často neznalých) na zkvalitnění životních podmínek hospodářských zvířat, které jsou jistě v zájmu všech zainteresovaných skupin, které se podílí na produkční vertikále, neboť všechna krasomluva zastíňující podstatu chovu – tedy produkci, je jen manévr. Jiná věc je však pojem produkce jako téma po desetiletí spojované s typickou výrobou, v našem případě mléka, hovězího či telecího masa a snad i chlévské mrvy.....

Pro proklamovaný „trvale udržitelný rozvoj zemědělství“ (a troufám si říci i venkovského prostoru) se jeví klíčovým faktorem : dosáhnout celospolečensky vnímané a akceptované role chovu skotu (přežvýkavců), která spočívá v multifunkčnosti tohoto stěžejního odvětví živočišné výroby! Váhy produkce kvalitních bílkovin živočišného původu a pevná vazba na kulturní krajinu se srovnávají a skot se stává (ač ve skutečnosti jím byl vždy!) strategickým nástrojem realizace agrárního programu státu, aniž bych tímto sdělením snižoval úlohu specifických plodin, chovu monogastrů atd. Je evidentní, že přechodná období vyjednaná v Bruselu ošetří citlivou problematiku vinic, která rovněž patří do nevelké skupiny národního bohatství, řeší modernizaci sektoru drůbeže tlakem na optimalizaci kletcových systémů, ale nikde se neobjevil zásadní požadavek ČR: český **požadavek na produkční kvótu mléka a počet kusů krav bez tržní produkce mléka/ masných krav** je limitujícím aspektem pro možnost českého agrárního venkova vstoupit do prostředí společného trhu, tedy **klíčový faktor pro uzavření kapitoly zemědělství!** I při plné akceptaci českého návrhu Bruselem, což se dle nabídky, která nám byla učiněna jeví téměř iluzorní, nebude naše zemědělství expanzivního charakteru a může těžit z výhod daných geografickou polohou a jistou čistotou vnitřního životního (tedy i produkčního) prostředí. Přitom zabezpečí krajině, která v naší zemi převládá – typ pahorkatin a vyšších oblastí (dnes specifikované v tzv. LFA) a nejen tam přítomnost lidského faktoru. Tedy limitující kombinací: skot – půda – lidé bude možno naplnit tezi udržitelného rozvoje sektoru. Bez pochopení této nezastupitelné role chovu skotu /

ovcí.. a jejího politického prosazení je zbytečné rozvíjet plány o zastavení zmenšování zemědělského sektoru, o perspektivách venkovského prostoru atd. Dle mého soudu klíčová vize českého zemědělství, obsažená v tezích charakterizujících vizi **Krajina** je spolu s akcentací úlohy **Vody** v této krajině dobrým základem pro trvalý rozvoj přežvýkavců v ČR a tím zabezpečení kontinuity a kultury našeho venkova. Chov skotu i ovčí si zasluhuje naši trvalou pozornost a péči a vědecko-výzkumné základně pak skýtá řadu aktuálních námětů pro tvůrčí činnost. Mléčná užitkovost, složky mléka a problematika mléčné produkce patří mezi nejaktuálnější